

Het nieuwe gefacetteerde dak is als een enorme hoed van glas, hout en gras op het bakstenen pand geplaatst.

Foto's Joost van den Broek / de Volkskrant

Een aanbouw hoeft niet saai te zijn

Het jonge Rotterdamse architectenbureau Ooze bewijst met een spectaculaire uitbreiding van een woonhuis in Rotterdam dat een aanbouw een volwaardige opdracht kan zijn.

ARCHITECTUUR WOONHUIS ROTTERDAM KRALINGEN ★★★★★

ROTTERDAM Een aanbouw – tot een paar jaar geleden haalden veel architecten hun neus op voor zo'n opdracht. De meeste ontwerpers hadden wel wat beters te doen. Er moesten nieuwe woningbouwprojecten en kantoren worden gebouwd, theaters en musea. Grote projecten die garant stonden voor een flinke omzet en, misschien nog wel belangrijker, creatieve vrijheid. Daarbij vergeleken was een serre, dakopbouw of dakkapel saai en voorspelbaar.

Architecten Eva Pfannes (Duitsland) en Sylvain Hartenberg (Frankrijk) van Ooze laten met dit project zien dat een verbouwing een volwaardige opdracht is, die minstens zo boeiend kan zijn als nieuwbouw. Boeiend, juist vanwege het – in dit geval enigszins bizarre – contrast tussen oud en nieuw. De traditionele puntgevels versus de als een driedimensionale puzzel in elkaar gezette daksculptuur, de beslotenheid van de stenen muren tegenover de transparantie van de nieuwe gevels, een glas-in-loodraam naast een minimalistisch gedetailleerd glasvlak.

Het begon met een schets voor een ruimere keuken van de opdrachtgever, het eindigde met een compleet nieuwe structuur die het bestaande huis als het ware in bezit heeft genomen. Een enorm gefacetteerd dak van glas, hout en gras is als een hoed op het bakstenen pand geplant, en strekt zich van daaruit verder uit naar beneden, langs de zijgevels, over het terras, en richting de achtergelegen dijk.

Ingestort

Sinds de huizen- en kantorenmarkt twee jaar geleden zijn ingestort, en ook overheden projecten in de wacht zetten, zijn steeds meer architecten aangewezen op dergelijke kleinschalige opgaven. De particuliere is een van de weinige sectoren waarin nog geld zit. Bovendien zorgen dalende huizenprijzen en hogere hypotheekrentes ervoor dat minder mensen verhuizen en meer mensen 'dan maar' verbouwen.

Wellicht namen de ontwerpers de aanbouw extra serieus omdat het betreffende huis uit de jaren dertig al vijf keer flink was verbouwd, zonder dat het eindresultaat voor lange tijd bevredigend was. Sterker nog, het huis was door al die toevoegingen, in een mix aan bouwstijlen, een hokkerig doolhof geworden. Platgooien en opnieuw beginnen was een voor de

Een van de facetramen in het pand, dat zeer royaal van binnen is.

hand liggende optie.

Maar de bewoners, een zakenman en een (met Pfannes bevriende) kunstenaar met vier kinderen, wilden dat pertinent niet. De 'ziel' van het huis was volgens hen goed. Toen de architecten hun eerste maquette lieten zien voor de gewenste nieuwe keuken, werden ze zo enthousiast, dat ze hen vroegen de hele woning onder handen te nemen.

De ontwerpers hebben deze kans in de eerste plaats aangegrepen om het gebouw beter met de mooie om-

geving te verbinden. Als je boven in het huis op de nieuwe zolderslaapkamers staat en je kijkt naar buiten, dan lijken de begroeide dakvlakken en de dijk deel uit te maken van hetzelfde groene geheel. De vide rond de trappartijen aan de voorzijde brengt daglicht tot diep in het huis en biedt uitzicht over de gehele voorzijde. Op de begane grond, waar een nieuwe woonkeuken, bijkeuken en bibliotheek werden gebouwd, zorgen de verdiepingshoge glaspuiken dat de grens tussen binnen en buiten minimaal is. En wanneer de glazen schuifdeuren – naadloos weggewerkt tussen vloer en plafond – geopend worden, vormen terras en keuken één grote ruimte.

Contouren

De vorm van de aanbouw oogt willekeurig, maar werd vooral bepaald door bouwvoorschriften. Op de begane grond mag alleen aan weerszijden van het oorspronkelijke huis worden uitgebouwd en er geldt een maximaal toegestane bouwhoogte. Die normen hebben de contouren van de nieuwe structuur bepaald. Verder ging het er vooral om weer eenheid te brengen in het gevelbeeld. Dat is uiteindelijk maar ten dele gelukt.

De meest recente aanbouw aan de voorzijde werd gesloopt, een andere

werd 'ingepakt' met het nieuwe zwarte hout. De glazen uitbreiding aan de achterzijde, in de vorm van een kwart cirkel, bleef echter behouden. Doordat deze vorm detoneert met de nieuwe gefacetteerde structuur, is de compositie aan deze zijde minder geslaagd.

De kracht van dit ontwerp zit vooral in de beleving van binnen. De grootste winst voor de bewoners is dat het huis nu niet alleen veel (500) vierkante meters heeft, maar dat je die ruimte ook daadwerkelijk ervaart. En terwijl de afmetingen van de ruimtes meer dan royaal zijn, voelt het binnen toch intiem; vooral het gebruik van hout geeft een uitgesproken warme sfeer. De excentrieke woning past het gezin als een 'oude jas'.

Een andere belangrijke verbetering is het binnenklimaat en het energieverbruik. Met de nieuwe, zwaar geïsoleerde huid (het dubbele glas is bijvoorbeeld 4 cm dik) is het huis vele malen energiezuiniger dan voorheen. De duurzaamheid van deze aanbouw schuilt vooral in de energie die is geïnvesteerd om het huis opnieuw met de plek en haar bewoners te verbinden voor de toekomst.

Kirsten Hannema

Woonhuis, Rotterdam Kralingen.
Architect: Ooze. Opdrachtgever: privé.